

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Αριστεία & Καινοτομία στην Εκπαίδευση 2012-2013

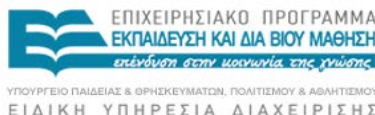
Έντυπο Ανάπτυξης Περιεχομένου Καινοτόμου Δράσης

1 – Γράψτε μία περίληψη της καινοτόμου δράσης (έως 1 σελίδα).

Καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία της εκπαιδευτικής διαδικασίας παίζει ο εκπαιδευτικός, ο οποίος σαν επιστήμονας οφείλει να παίρνει πρωτοβουλίες με την επιλογή κάθε φορά της καταλληλότερης μεθόδου διδασκαλίας για το μαθητικό του κοινό (Νικολάου, 2005). Το νέο επιστημονικό πεδίο της εικονικής πραγματικότητας αναπτύχθηκε ταχύτατα στα πλαίσια της γενικότερης τεχνολογικής προόδου και της αξίωσης για πληροφορικές υλοποιήσεις ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα (Αρχοντίδης et al., 2004). Με την ψηφιοποίηση επιτυγχάνεται η επιβίωση, η ανάδειξη και η ενίσχυση όλων των στοιχείων που χαρακτηρίζουν και καθορίζουν τη συλλογική μνήμη μιας κοινωνίας, λαού, εθνότητας, προωθούνται κοινωνικοί, εκπαιδευτικοί, πολιτιστικοί και οικονομικοί στόχοι και συμβάλλει καθοριστικά στην προβολή της ιστορίας, του πολιτισμού και της επιστήμης. Οι εφαρμογές της εικονικής πραγματικότητας «βαπτίζουν» το χρήστη σε ένα υπολογιστικό περιβάλλον το οποίο προσομοιώνει την πραγματικότητα μέσω της χρήσης interactive συσκευών οι οποίες στέλνουν και λαμβάνουν πληροφορίες. Με γνώμονα τα παραπάνω αποφασίσαμε τη δημιουργία ψηφιακού εκπαιδευτικού Μουσείου στη σχολική ιστοσελίδα του Γυμνασίου Ιαλυσού στο πλαίσιο του μαθήματος της τοπικής ιστορίας, με τη συλλογή ειδών λαϊκής τοπικής Τέχνης από ιδιωτικές συλλογές, ψηφιοποίηση και έκθεσή τους με τη συμμετοχή των μαθητών/τριών του σχολείου.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
αξιώνισι στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

2 – Περιγράψτε το πώς προέκυψε η καινοτόμος δράση (1 έως 2 σελίδες).

Μετά το 1970 λόγω των ανακατατάξεων που συντελέστηκαν, η κοινωνική προσφορά των Μουσείων έχει αλλάξει, ο εκπαιδευτικός τους ρόλος ενισχύθηκε, ενώ η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού σε συνδυασμό με την διάχυση πληροφοριών στην κοινωνία της πληροφορίας, είχε σαν αποτέλεσμα σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία των σύγχρονων Μουσείων. Κύριο χαρακτηριστικό τους αποτελεί η αύξηση της επικοινωνίας τους με κάθε κοινωνική ομάδα, η εξωστρέφεια και η άσκηση του κοινωνικού και πολιτιστικού τους ρόλου. Η προσπάθεια που καταβάλλεται στη σύγχρονη εποχή είναι να ξεφύγουν από τον κλασικό τους σκοπό, αυτόν της διάσωσης, της διαφύλαξης, έκθεσης και συντήρησης των αντικειμένων που διαθέτουν και να αποτελέσουν με τη χρήση σωστών τεχνικών και μεθόδων χώρους που εξάπτουν τη φαντασία, ευαισθητοποιούν, εκπαιδεύουν και ψυχαγωγούν. Ιδιαίτερα η εκπαιδευτική τους διάσταση είναι πολύ σημαντική, καθώς έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν ανταλλαγές εμπειριών και ενθάρρυνση στο νεανικό/μαθητικό κοινό τους, βελτίωση απόψεων και αντιλήψεων για τα αντικείμενα που εκθέτουν και μαθησιακές δυνατότητες μέσα από τα κίνητρα για μάθηση και επιστημονική πληροφόρηση, γνώση και ενδιαφέρον κατά τη διάρκεια της επαφής με τα αντικείμενα, αλλά και μετά από αυτή (Anderson, 1997). Η γνώση που αντλείται τόσο από τα Μουσεία όσο και γενικά από τους αρχαιολογικούς χώρους, πέρα από την παρατήρηση και την απλή θέαση, δίνει τη δυνατότητα να συνεξεταστούν η κοινωνική, πολιτική και η κοινωνική ζωή ενός τόπου, αναπτύσσοντας στη συνείδηση ενός μαθητή/τριας ένα διάλογο ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν και μία δυνατότητα ανάπτυξης δεξιοτήτων επαναπροσδιορισμού της ιστορικής εξέλιξης.

Η εκπαιδευτική μας δράση είχε σαν αφορμή το μάθημα της Τοπικής Ιστορίας, τη συνολική δηλαδή ιστορία ενός συγκεκριμένου τόπου (πολιτισμική, κοινωνική, οικονομική και πολιτική), σε συσχετισμό με την ιστορία του ευρύτερου γεωγραφικού χώρου στον οποίο βρίσκεται, αλλά και με την εθνική και παγκόσμια ιστορία όσο είναι αυτό δυνατόν (Παπαγιαννόπουλος, 2000). Η επιλογή του

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

θέματος είχε σαν στόχο να γνωρίσουν τα παιδιά πτυχές του παρελθόντος και συγκεκριμένα την πολιτιστική πορεία του τόπου τους μέσω πρωτογενών πηγών όπως αντικειμένων, αρχείων και συλλογών που θα τα βοηθήσουν να συνειδητοποιήσουν την ιστορική συνέχεια του τόπου τους.

Το εικονικό εκπαιδευτικό Λαογραφικό Μουσείο Γυμνασίου Ιαλυσού δημιουργήθηκε με σκοπό:

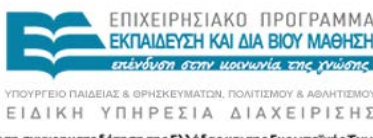
1. Τη διατήρηση πολύτιμων πληροφοριών που αντλούνται μέσα από αντικείμενα, φωτογραφίες, εικόνες, αρχεία, χειρόγραφα κ.τ.λ., τα οποία κινδυνεύουν να φθαρούν ή ακόμη και να καταστραφούν με το πέρασμα του χρόνου. Με την ψηφιοποίησή τους δημιουργούνται «υποκατάστατα» τόσο των υλικών όσο και των άυλων αγαθών, διασώζοντας πληροφορίες που εμπεριέχουν.
2. Την εμπλοκή των μαθητών/τριών στη συλλογή, ψηφιοποίηση και έκθεση των αντικειμένων.
3. Το συνδυασμό διαφορετικών διαθέσιμων πληροφοριών προερχόμενες από διαφορετικές πηγές για τη μελέτη και έρευνα που ενισχύουν το ρόλο των πολιτιστικών αγαθών.
4. Τη δημιουργία εκπαιδευτικού ψηφιακού υλικού που θα αποτελεί πηγή άντλησης πληροφοριών σχετικών με τα μαθήματα που διδάσκονται στο σχολείο μας.
5. Την προβολή των πολιτιστικών αγαθών μέσα από το διαδίκτυο.

Επιμέρους στόχοι είναι να αναπτύξουν τα παιδιά την αισθητική τους αντίληψη, να καλλιεργήσουν τη φαντασία και τις ικανότητες/δεξιότητές τους και να προσεγγίσουν ποικίλα γνωστικά αντικείμενα.

Η καινοτομία της διδακτικής εκπαιδευτικής δραστηριότητας εστιάζεται στο γεγονός ότι τα αντικείμενα που ψηφιοποιήθηκαν, περιγράφηκαν και εκτέθηκαν από τα παιδιά, δεν ανήκουν σε κάποιο Μουσείο, αλλά βρίσκονται διάσπαρτα σε σπίτια μαθητών/τριών και συγγενών τους,.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

3 – Περιγράψτε αναλυτικά την καινοτόμο δράση και τη διαδικασία εφαρμογής στο σχολικό πρόγραμμα ή στη σχολική κοινότητα (5 έως 12 σελίδες).

Η τοπική ιστορία και η διδασκαλία της αποτελεί ένα πεδίο έντονα ενδιαφέρον σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες ενώ το πεδίο της είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για την ανάπτυξη της ερευνητικής ικανότητας των παιδιών αλλά και την ικανοποίηση της δημιουργικής περιέργειας. Η μελέτη της ευαισθητοποιεί τους μαθητές/τριες για το περιβάλλον στο οποίο ζουν, δημιουργεί προϋποθέσεις να το κατανοήσουν καλύτερα και επιδρά στη διαμόρφωση νέων στάσεων απέναντι στο παρόν (Ασωνίτης & Παπάς, 2006).

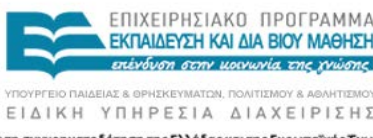
Η ανάγκη για την προσέγγιση της ιστοριογραφικής έρευνας και της διδακτικής της ιστορίας με καινοτόμες μεθόδους προϋποθέτει την αξιοποίηση ιστορικών πηγών στη διδακτική πράξη στοχεύοντας στην γεφύρωση μεταξύ πηγών και σχολικής ιστορίας και στην αρμονικότερη σχέση ανάμεσα στις ιστορικές σπουδές και την ιστορία (Λεοντσίνης & Ρεπούση, 2002).

Μία από τις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις είναι η διαθεματική, η πολύπλευρη δηλαδή διερεύνηση και μελέτη ενός θέματος με το συνδυασμό πολλών γνωστικών αντικειμένων. Σκοπός της είναι η καλλιέργεια των μαθητών/τριών σε σφαιρικό επίπεδο με την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσω των οποίων διαχειρίζονται τη μάθησή τους. Συνδυάζει την ενιαιοποίηση του περιεχομένου και τη δράση αυτών που συμμετέχουν μέσα σε ένα πλαίσιο βιωματικότητας και φυσικής εποπτείας.

Το θέμα της ιστορικής έρευνας, «Τοπική ιστορία και λαϊκή τέχνη. Κατασκευή εικονικού εκπαιδευτικού Λαογραφικού Μουσείου» προέκυψε μέσα από διαλογική συζήτηση, προβληματισμού και διερεύνηση των ενδιαφερόντων των μαθητών/τριών σχετικά με θέματα του τόπου τους που διαμένουν και φοιτούν και δόθηκαν κίνητρα ερευνητικής διάθεσης. Αφορμή αποτέλεσε το ενδιαφέρον που επέδειξαν για λαογραφικά ζητήματα και η διαπίστωση έλλειψης Λαογραφικού Μουσείου στην πόλη τους. Καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια κλίματος

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ελευθερίας στην επιλογή του και ισοτιμίας δραστηριοτήτων στον προγραμματισμό της έρευνας, ώστε να αναδειχτούν οι δημιουργικές ικανότητες των μαθητών/τριών σε όλη τη διάρκειά της και να αξιοποιηθούν τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα του καθενός στις ομάδες (Ασωνίτης & Παπάς, 2006).

Σκοπός της ερευνητικής εργασίας: Με σημείο αναφοράς την ύπαρξη πολλών αντικειμένων λαϊκής τέχνης σε κατοικίες μαθητών/τριών και συλλογές - αντικείμενα, που κινδυνεύουν να φθαρούν ή να καταστραφούν στο πέρασμα των χρόνων και που μένουν αναξιοποίητα ενώ αποτελούν πρωτογενές υλικό μελέτης του παρελθόντος, οι στόχοι που θέσαμε όσον αφορά την ιστορική έρευνα ήταν οι εξής:

Διδακτικοί και ερευνητικοί στόχοι:

- Η απόκτηση γενικά γνώσεων για την Επιστήμη της Λαογραφίας και ειδικά η επαφή των μαθητών/τριών με την λαϊκή τέχνη.
- Η βιωματική επαφή των μαθητών/τριών με είδη της λαϊκής τέχνης και η κατηγοριοποίηση των αντικειμένων ανάλογα με το υλικό κατασκευής και το χρηστικό σκοπό τους.
- Η αναζήτηση πληροφοριών στη σχολική βιβλιοθήκη και το διαδίκτυο σχετικών με τα αντικείμενα, τα τοπικά εργαστήρια κατασκευής και τρόπους διακόσμησης.
- Η ανάδειξη της πολιτιστικής φυσιογνωμίας της Ιαλυσού και της ταυτότητας της τοπικής κοινωνίας.
- Η κατασκευή από τους/τις μαθητές/τριες ψηφιακού εκπαιδευτικού Λαογραφικού Μουσείου με τη χρήση του λογισμικού PowerPoint που τους είναι οικείο και φιλικό, στη σελίδα του σχολείου.
- Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνας στο διαδίκτυο.

Χρονοδιάγραμμα: 5-8 εβδομάδες

Ιστορικές έννοιες:

Κοινωνία, οικονομία, περιβάλλον, τέχνη, αγροτικός τομέας, οικονομική ανάπτυξη,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

πολιτισμός, τοπική ταυτότητα.

Η μεθοδολογία που επιλέχτηκε για τον τρόπο οργάνωσης ήταν η συνεργατική διδακτική και ερευνητική εργασία, (απόδοση του όρου project για την ιστορία από τον καθηγητή Λεοντσίνη), καθώς με αυτήν είναι δυνατός ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μιας συλλογικής σχολικής έρευνας με ομάδες εργασίας (ό.π. 2002). Αποτελεί μία διδακτική προσέγγιση που αξιοποιεί παράλληλα όλα τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος, προωθεί την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, συμβάλλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων/ικανοτήτων των μαθητών/τριών και επικεντρώνεται στην απόκτηση γνώσεων με βιωματικές μεθόδους.

Η συνεργασία με τους υπεύθυνους για τη δραστηριότητα εκπαιδευτικούς και η συνεργασία μεταξύ των παιδιών με κοινούς στόχους αλλά και καταμερισμό εργασιών και υποχρεώσεων, είναι διαδικασίες που προάγουν την αυτοεκτίμηση και συμβάλλουν αποτελεσματικά στην αποδοχή του άλλου. Στις ομάδες που πραγματοποιούν ιστορική έρευνα οι μαθητές/τριες διαδραματίζουν ρόλους που επιλέγονται με βάση τις ικανότητες και τις προτιμήσεις τους (Ασωνίτης & Παπάς, 2006).

Με γνώμονα τα παραπάνω οι συμμετέχοντες μαθητές και μαθήτριες στην ιστορική έρευνα χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες (αρχαιολόγοι – ιστορικοί - προγραμματιστές) με στόχο την κινητοποίηση όλων των παιδιών στην αναζήτηση στοιχείων ικανών να ανασυνθέσουν το παρελθόν μέσω της λαϊκής τέχνης, τη συνεργασία και την μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Οι μέθοδοι που επιλέχτηκαν ήταν η επιτόπια έρευνα, η καταγραφή, η μελέτη των αντικειμένων και η ψηφιοποίησή τους. Ιδιαίτερης σημασίας είναι το γεγονός ότι στην δραστηριότητα ενεπλάκησαν και παιδιά που κατάγονταν από άλλες περιοχές -πολλά από αυτά εκτός Ελλάδας- και η συμμετοχή τους ήταν σημαντική, καθώς μπορούσαν να συγκρίνουν γνώσεις, εμπειρίες και απόψεις για ανάλογα ζητήματα του τόπου προέλευσής τους και να ανατροφοδοτούν με τα αποτελέσματα τις ομάδες (ό.π.)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α΄ Ομάδα (Αρχαιολόγοι): Οι μαθητές/τριες αναζήτησαν με τη συνδρομή των εκπαιδευτικών πρωτογενείς πηγές, δηλαδή αντικείμενα λαϊκής τέχνης από σπίτια μαθητών και ιδιωτικές συλλογές. Επισκέφτηκαν χώρους με τη συνοδεία των εκπαιδευτικών και τον κατάλληλο εξοπλισμό (ψηφιακή μηχανή, μέτρο, σημειωματάριο), φωτογράρισαν αντικείμενα και εργαλεία από διάφορες οπτικές γωνίες, μετρούσαν τις διαστάσεις τους και κατέγραφαν τα στοιχεία. Στη συνέχεια έπαιρναν συνεντεύξεις από τους ιδιοκτήτες για τη «διαδρομή» του αντικειμένου στο χρόνο και τον τρόπο που κληρονομήθηκε στα χέρια τους και κατέγραφαν τις πληροφορίες όπως και το όνομα της οικογένειας που ανήκει η συλλογή.

Β΄ Ομάδα (Ιστορικοί): Ανέλαβαν να βρουν παρόμοια αντικείμενα και τη χρήση τους σε βιβλιογραφία, διαδίκτυο και πληροφορίες ενώ συνέταξαν με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών τα κείμενα που θα πλαισιώναν τα αντικείμενα στο Μουσείο. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις δευτερογενείς πηγές που τους προτάθηκε από το εκπαιδευτικό προσωπικό και την υπεύθυνη της σχολικής μας βιβλιοθήκης:

- *Βιβλιογραφία:*

1. Κατερίνα Κορρέ-Ζωγράφου, *Τα κεραμικά του ελληνικού χώρου*, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1985.
2. Άγγελος Δεληβοριάς, *Ελληνικά παραδοσιακά κοσμήματα*, εκδ. Μέλισσα, Αθήνα 1979.
3. Πάνος-Νικολής Τζελέπης, *Λαϊκή ελληνική Αρχιτεκτονική*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 1999 .
4. Μακρής Κ., *Η λαϊκή τέχνη του Πηλίου*, Αθήνα: Μέλισσα κ.ά.

- Διαδικτυακοί τόποι ενδεικτικά:

1. <http://www.potterymuseum.gr/pub/Category.asp?lang=gr&catid=9> (Ίδρυμα οικ. Γ. Ψαροπούλου, Κέντρο μελέτης νεώτερης κεραμικής, ημερ. Προσπέλασης, 17-11-12).
2. <http://www.melt.gr/> (Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, ημερ. Προσπέλασης 20-11-12).

- *Συνεντεύξεις:* Στη διάθεσή τους είχαν προφορικές μαρτυρίες των

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ιδιοκτητών και ηλικιωμένων σχετικές με την έρευνα που τους παραδόθηκαν από την ομάδα Α'.

Γ' Ομάδα (Προγραμματιστές): Έργο της ομάδας των «προγραμματιστών» ήταν η ψηφιοποίηση των συνοδευτικών κειμένων/πληροφοριών, η απομαγνητοφώνηση προφορικών μαρτυριών και η ψηφιακή ομαδοποίηση των αντικειμένων σε φακέλους με τη βοήθεια Ηλεκτρονικού Υπολογιστή. Επίσης είχαν αναλάβει με τη συνδρομή του καθηγητή της Πληροφορικής που συμμετείχε στη δράση να κατασκευάσουν με τη χρήση του λογισμικού PowerPoint τις αίθουσες του εικονικού Μουσείου όπου θα φιλοξενούσαν τα ψηφιοποιημένα αντικείμενα. Αν και υπήρχε δυνατότητα κατασκευής ενός τρισδιάστατου Μουσείου με λογισμικά όπως Unity3D από το προσωπικό του σχολείου, επιλέξαμε μία απλή εφαρμογή όπως αυτή του PowerPoint, προκειμένου να εμπλακούν αποκλειστικά οι μαθητές/τριες στην κατασκευή του Μουσείου με τη συνδρομή των εκπαιδευτικών.

Κατά τη διάρκεια της δράσης οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί λειτουργούσαν σαν σύμβουλοι και κυρίως σαν συνερευνητές των παιδιών, συνεργάστηκαν σε όλα τα στάδια μαζί τους και αντιμετώπισαν τις δυσκολίες που προέκυψαν. Λόγω της φύσης του θέματος και την έμπρακτη ερευνητική εμπλοκή των μαθητών/τριών καταβλήθηκε προσπάθεια να επιλυθούν προβλήματα ή λανθασμένες εκτιμήσεις όχι με βάση τη θεωρητική, αλλά τη συμβουλευτική για τη σωστή διαχείριση των στοιχείων που είχαν προκύψει από την άμεση επαφή τους με τα αντικείμενα. Από αυτήν την άποψη υπήρχε μία ισορροπία μεταξύ θεωρητικής και εμπειρικής γνώσης, γεγονός που βοήθησε τα παιδιά να κατανοήσουν και να αποδεχτούν ευχάριστα τις επιτυχίες τους στην έρευνα, μα και τυχόν αποτυχίες και δυσκολίες και τους οδήγησε σε εναλλακτικές πρακτικές λύσης.

Το τελικό στάδιο της έρευνας αποτελούσε μία σύνθεση των εργασιών που είχαν αναλάβει οι ομάδες. Όλο το υλικό (φωτογραφίες, ψηφιοποιημένα κείμενα συνοδευτικών πληροφοριών, μαρτυρίες) ενώθηκε στις αίθουσες του εικονικού Μουσείου στη σχολική ιστοσελίδα όπου και αναρτήθηκε. Οι ερευνητικές ομάδες

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
«έννοιση στην κοινωνία της γνώσης»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

μετέτρεψαν την αίθουσα Πληροφορικής σε εργαστήριο λαϊκής τέχνης συμβάλλοντας μέσα από την έρευνά τους στην τόνωση της αυτογνωσίας της κοινωνίας τους. Επίσης στους μαθητές/τριες μοιράστηκαν φύλλα εργασίας ειδικά διαμορφωμένα για το υλικό του Μουσείου, τα οποία συμπληρώθηκαν από όλες τις ομάδες. Τα φύλλα εργασίας είχαν σκοπό την υποστήριξη των μεταγνωστικών διαδικασιών, καθώς δόθηκε η δυνατότητα στα παιδιά να επανέλθουν και να επανεξετάσουν όσα γνώριζαν ή να τροποποιήσουν απαντήσεις τους. Για τους εκπαιδευτικούς αποτέλεσαν εργαλείο διάγνωσης των αποτελεσμάτων της δράσης, των δυσκολιών ή ακόμη και των δυνατοτήτων των μαθητών/τριών, αποτίμηση της ωφέλειας στη μαθησιακή διαδικασία μέσω της έρευνας και υλικό για την καλύτερη βελτίωση διδακτικών μεθόδων και εργαλείων (Δημητρακοπούλου & Ορφανός, 2004).

Η ανταμοιβή της προσπάθειας αυτής, διάσωσης και προβολής στοιχείων που συνθέτουν την τοπική τους ιστορία συνοδεύτηκε και από τις παρακάτω ενέργειες:

- Παρουσίαση του εικονικού λαογραφικού Μουσείου στη μαθητική και εκπαιδευτική κοινότητα, τονίζοντας την ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης ιστορικής έρευνας και την τεράστια εκπαιδευτική και ιστορική της σημασία.
- Ενθάρρυνση των μαθητών/τριών μικρότερων τάξεων να συνεχίσουν την προσπάθεια μελλοντικά για τον εμπλουτισμό και την ανατροφοδότηση του Μουσείου σε εκθέματα, αφού η συγκεκριμένη δράση ήταν μόνο η αρχή.
- Ανακοίνωση στην ευρύτερη κοινότητα με έμφαση στην προσπάθεια διάσωσης της λαϊκής τέχνης από τους μαθητές του Γυμνασίου και στην αξία προβολής της σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Έγγραφη ανακοίνωση στις τοπικές αρχές με προτάσεις για την αξιοποίηση των πολιτιστικών στοιχείων της πόλης μέσω της δημιουργίας ενός πραγματικού Λαογραφικού Μουσείου, τόσο για τη φύλαξη, συντήρηση και έκθεση αντικειμένων, όσο και για την τουριστική ανάπτυξη του τόπου.
- Απονομή τιμητικής διάκρισης στους μαθητές/τριες για τη συμμετοχή τους,

όπως επίσης και στους γονείς/κηδεμόνες και κατοίκους Ιαλυσού που άνοιξαν τις πόρτες των σπιτιών τους και μας διέθεσαν απλόχερα το λαογραφικό υλικό που διέθεταν.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

4 – Περιγράψτε τρόπους δυνατής διεύρυνσης της εφαρμογής και σε άλλους τομείς/αντικείμενα της σχολικής μονάδας (1 έως 2 σελίδες).

Η διδακτική διαδικασία πρέπει να αναπτύσσει όλους τους τύπους της νοημοσύνης που διαθέτουν τα παιδιά όπως τη μουσική, χωρική, οπτική, κιναισθητική-σωματική, διαπροσωπική, ενδοπροσωπική, φυσιολογική-οικολογική (Φλουρής, 2002). Η διαθεματική προσέγγιση αποτελεί την ολιστική κατάκτηση της γνώσης και παρέχει τη δυνατότητα στα παιδιά να διαθέτουν μία προσωπική άποψη για διάφορα θέματα που σχετίζονται μεταξύ τους, με ζητήματα που αφορούν την καθημερινή ζωή και ταυτόχρονα να διαμορφώνουν δικές τους κοσμοθεωρίες και αντιλήψεις (Αλαχιώτης, 2002).

Η εκπαιδευτική δράση μύησε τους μαθητές/τριες στην ιστορική έρευνα, πολιτισμική αγωγή, μελέτη της ιστορίας και του περιβάλλοντος που διαμένουν και τους προσέφερε τη δυνατότητα ενός μεγάλου πεδίου διαθεματικότητας, καθώς μπορούν να συνδυάσουν διάφορα γνωστικά αντικείμενα, όπως Γλώσσα, Ιστορία, Θρησκευτικά, Πληροφορική, Τεχνολογία, Λογοτεχνία, Όμηρο, Εικαστικά, Οικιακή Οικονομία, κ.ά. (Ματσαγγούρας 2002α ; Ματσαγγούρας 2002β).

Ιστορικές και διαθεματικές συνδέσεις της δραστηριότητας ενδεικτικά:

- Ιστορία Γ' Γυμνασίου και ειδικές ενότητες της: «Ο Ελληνισμός από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα έως τις αρχές του 19^{ου} αιώνα», «Η ελληνική οικονομία και κοινωνία κατά τον 19^ο αιώνα», «Πνευματική ζωή, γράμματα και τέχνες στην Ελλάδα τον 19^ο αιώνα», «Οι τέχνες στην Ελλάδα τον 20^ο αιώνα».
- Με άλλα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος, ενδεικτικά αναφέρουμε:

Πληροφορική: Ψηφιοποίηση υλικού, δημιουργία φακέλων, κειμενογράφος (Word), Παρουσιάσεις (Power Point), διαδίκτυο (Internet).

Γλώσσα: Άσκηση στην ολιστική μελέτη θεμάτων και εννοιών με τη λειτουργική χρήση της γλώσσας σε προφορικό λόγο (συνεντεύξεις) και γραπτό λόγο

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

(παραγωγή πολυτροπικών κειμένων που πλαισιώνουν πληροφοριακά τα αντικείμενα που εκτίθενται (cross-curricular approach).

Τεχνολογία: Συσχέτιση εργαλείων και αντικειμένων και εξέλιξή τους στο χρόνο.

Θρησκευτικά: Εικόνες και μικροαντικείμενα του παρελθόντος σχετικά με τη θρησκεία, τη χρήση και τη διακόσμηση.

Εικαστικά: Μελέτη των κύριων χαρακτηριστικών της τοπικής λαϊκής τέχνης μέσα από το εικονικό Μουσείο, κατασκευή αντικειμένων λαϊκής κεραμικής με πηλό, διακόσμησή τους με τεχνικές της και έκθεσή τους σε χώρο του σχολείου.

Ομηρο: Ενδεικτικά στη ραψωδία Γ της Ιλιάδας, στιχ. 121-244, σε διαθεματική εργασία του βιβλίου ζητούνται πληροφορίες για την τέχνη της υφαντικής και τη θέση της στην οικιακή οικονομία παλαιότερων μορφών κοινωνικής ζωής και οργάνωσης, αντικείμενα-εργαλεία και χρήση τους στην οικιακή υφαντική, περιγραφή έργων από κάποιο Λαογραφικό Μουσείο ή από την ιδιαίτερη πατρίδα των μαθητών/τριών. Ραψωδία Σ, στιχ. 541-560, περιγραφή τμήματος της ασπίδας του Αχιλλέα, με αναφορά σε γεωργικά εργαλεία, τρόπο οργώματος και θερισμού με δρεπάνια.

Οικιακή Οικονομία: Ενδεικτική αναφορά στο βιβλίο εκπαιδευτικού, Β΄ Γυμνασίου, κεφάλαιο 1.4 «Η ελληνική λαϊκή τέχνη», σελ. 12. Όλες οι ασκήσεις και οι διαθεματικές εργασίες αφορούν τη λαϊκή τέχνη, τη σημασία της και προτείνουν επαφή με αντικείμενα, φωτογραφίες, πληροφορίες από ηλικιωμένους, επίσκεψη σε λαογραφικό μουσείο κ.ά.

Λογοτεχνία: Πλήθος αναφορών σε πολλά κείμενα που διδάσκονται στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και σχετίζονται με λαογραφικά θέματα, τον άνθρωπο και τη φύση, επαγγέλματα.

Γεωγραφία: Η Μεσόγειος, οι δραστηριότητες του ανθρώπου σε σχέση με το φυσικό περιβάλλον.

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία: Ανθολόγιο, Αρχαία Ελλάδα, ο τόπος και οι άνθρωποι.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

5 – Γράψτε τις προϋποθέσεις που θεωρούνται απαραίτητες για την καλύτερη ανάπτυξής της στο σχολείο (1 έως 2 σελίδες).

Η διαθεματική προσέγγιση αποτελεί κεντρικό άξονα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στη δομή και το περιεχόμενο των διδασκόμενων αυτοτελών μαθημάτων και χαρακτηρίζεται από ισορροπημένη οριζόντια και κάθετη κατανομή της γνώσης. Σκοπός είναι τόσο η σφαιρική ανάλυση βασικών θεμάτων, όσο και η διασύνδεση των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων στην πράξη (Αλαχιώτης, 2002). Η διδασκαλία επικεντρώνεται σε σημαντικά θέματα, ζητήματα και προβλήματα καταργώντας τα αυτοτελώς διδασκόμενα μαθήματα. Πιο διερευνητική και μαθητοκεντρική, επιφέρει αλλαγές πλέον στον τρόπο που οργανώνεται η σχολική γνώση, μα και ο διδακτικός χρόνος (Ματσαγγούρας, 2002).

Θεωρούμε ότι τέτοιου είδους και τόσο σημαντικές για την τοπική ιστορία συνεργατικές διδακτικές ερευνητικές εργασίες και γενικά η διαθεματική προσέγγιση ποικίλων γνωστικών αντικειμένων, χρήζουν περισσότερων υλικοτεχνικών υποδομών και χρόνου, καθώς ο χρονικός περιορισμός του «παραδοσιακού σχολείου» αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για ενεργητικές μεθόδους διδασκαλίας και μάθησης και καινοτομίες στο σχολικό χώρο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

6 – Γράψτε γενικότερα συμπεράσματα που εξήχθησαν (1 έως 3 σελίδες).

«Η επαφή με την τοπική ιστορία είναι περισσότερο επιτακτική σήμερα, που η απειλή της πολιτισμικής αλλοτρίωσης και ισοπέδωσης είναι έντονη» (Ασωνίτης & Παπάς 2006). Με την έρευνα και τη μελέτη της τοπικής ιστορίας οι μαθητές/τριες αποκτούν γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες ώστε να μπορούν να προσεγγίσουν γνωστικά το παρελθόν και να γνωρίσουν διαχρονικά προβλήματα και ειδικά χαρακτηριστικά της τοπικής κοινωνίας. Έτσι προάγεται η συλλογική αυτογνωσία, η αποδοχή της διαφορετικότητας και η ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον και τον τόπο (ό.π. 2006).

Μέσα από την αυτενέργεια της εκπαιδευτικής δράσης οι μαθητές/τριες ανακάλυψαν πτυχές του ιστορικού παρελθόντος, συνέδεσαν αντικείμενα με το φυσικό και κοινωνικό τους χώρο, γνώρισαν επαγγέλματα και δραστηριότητες του παρελθόντος, αρχεία και φωτογραφίες, όπως και εν μέρει την τεχνολογία της εποχής εκείνης. Έμαθαν να ερευνούν, να παρατηρούν, να περιγράφουν και προσπάθησαν να εξηγήσουν καταστάσεις του παρόντος στον τόπο τους μέσα από την επαγωγική ιστορική σκέψη. Έμαθαν να καταγράφουν και να τεκμηριώνουν, να συνδέουν συναφή θέματα, να αναπτύσσουν δεξιότητες και να συνδυάζουν δημιουργικά γνώσεις προερχόμενες από ποικίλους χώρους.

Οι μαθητές/τριες ανέλαβαν να πραγματοποιήσουν μία μικρή ιστορική έρευνα με μεγάλες όμως προεκτάσεις, παρουσίασαν μέσω της ιστοσελίδας του σχολείου σε τοπικό τα αποτελέσματά της και ένιωσαν ότι δεν μελέτησαν απλά πτυχές της τοπικής ιστορίας, αλλά συνέβαλαν οι ίδιοι στη διαμόρφωση εκπαιδευτικού υλικού μέσω της δράσης.

Προκειμένου να διερευνήσουμε τα αποτελέσματα της δράσης, πραγματοποιήσαμε έρευνα στην οποία συμμετείχαν δύο τμήματα της Γ' τάξης σύνολο σαράντα τρεις μαθητές και μαθήτριες. Στα παιδιά μοιράστηκε ερωτηματολόγιο και η εξαγωγή των αποτελεσμάτων της έρευνας πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια του στατιστικού λογισμικού SPSS που διαθέτει

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
«επένδυση στην κοινωνία της γνώσης»
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Επιθυμώντας να καταγράψουμε τις απόψεις των παιδιών για την κατασκευή του εικονικού εκπαιδευτικού λαογραφικού Μουσείου, θέσαμε το ερώτημα «εάν πιστεύουν ότι συνδράμει στην ιστορική συνέχεια του τόπου τους» και «εάν πιστεύουν ότι συμβάλλει στη γνώση της Τοπικής Ιστορίας» και οι απαντήσεις κυμάνθηκαν αντίστοιχα σε ποσοστό 81,19% και 82,18%, ενώ αρνητικά απάντησε μόλις το 18,81% και 17,82% αντίστοιχα. Το 82,76% των μαθητών/τριών θεωρεί σε ανάλογο ερώτημα ότι το εικονικό εκπαιδευτικό λαογραφικό Μουσείο μπορεί να αποτελέσει «εργαλείο μάθησης» του τοπικού πολιτιστικού στοιχείου και της προσέγγισης άλλων αντικειμένων που διδάσκονται, ενώ στην ίδια ερώτηση το 17,24% απάντησε αρνητικά. Θετικά σε μεγάλο ποσοστό (84,26%) απάντησαν ότι επιθυμούν να έχουν πρόσβαση μέσω της σχολικής ιστοσελίδας στο Μουσείο, ενώ αρνητικά απάντησε το 15,74%. Σε ερώτηση εάν έμαθαν να κατασκευάζουν εικονικό Μουσείο και να εκθέτουν αντικείμενα σε αυτό, θετικά απάντησε το 93,31%, ενώ αρνητικά απάντησε το 6,69%. Τέλος, οι μαθητές/τριες απάντησαν θετικά σε ποσοστό 96,29% σε ερώτηση για την ικανοποίηση συμμετοχής τους στην εκπαιδευτική αυτή δράση, ενώ αρνητικά απάντησε το 3,71%.

Συμπεράσματα έρευνας

Από την έρευνά μας διαπιστώθηκε ότι πολύ μεγάλο ποσοστό μαθητών/τριών πιστεύει ότι η ύπαρξη ενός εικονικού λαογραφικού Μουσείου στη σχολική ιστοσελίδα αποτελεί εργαλείο μάθησης για την κατανόηση του τοπικού πολιτιστικού στοιχείου και τη γνώση της τοπικής Ιστορίας. Σχεδόν όλοι οι μαθητές/τριες που συμμετείχαν έμαθαν να κατασκευάζουν και να «εκθέτουν» αντικείμενα λαϊκής τέχνης και εξέφρασαν με βάση τα ποσοστά την ικανοποίησή τους για τη συμμετοχή στην εκπαιδευτική έρευνα που αφορούσε τη διάσωση ειδών λαϊκής Τέχνης του τόπου τους σε ψηφιοποιημένη μορφή και τη συνδρομή τους για την ανάδειξή τους σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
«επένδυση στην κοινωνία της γνώσης»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

7. Τεκμηριώστε σε ό,τι αφορά:

7.1 - τον καινοτόμο χαρακτήρα του υποβαλλόμενου έργου σε σχέση με την:

- ✓ παραγωγή μιας νέας προσέγγισης στην εκπαιδευτική διαδικασία που στηρίζεται σε θεωρητική τεκμηρίωση
- ✓ εισαγωγή για πρώτη φορά στο σχολείο μιας καθιερωμένης πρακτικής ή παιδαγωγικής προσέγγισης
- ✓ αναμόρφωση/ανασχεδιασμό μιας καθιερωμένης διδακτικής προσέγγισης

7.2 –τη συμβολή του έργου στη βελτίωση της διδακτικής πράξης όπως:

- ✓ επιτυχή αποτελέσματα μάθησης,
- ✓ προώθηση της συμμετοχής των εκπαιδευόμενων,
- ✓ εκπόνηση εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένου στις τοπικές συνθήκες και στις ανάγκες των μαθητών.

7.3 – την παιδαγωγική αξία του έργου όπως:

- ✓ συμβολή στην προσωπική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη των μαθητών, καθώς και στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης,
- ✓ κίνητρα για την επίτευξη υψηλότερων προσδοκιών,
- ✓ επικέντρωση στις ανάγκες των μαθητών,
- ✓ καλύτερη κατανόηση/εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο/περιοχή,
- ✓ διευκόλυνση στη διαδικασία «μαθαίνω πώς να μαθαίνω».

7.4 – τη συμβολή στη λειτουργία της σχολικής τάξης/μονάδας όπως:

- ✓ ευκολία εφαρμογής στο σχολείο,
- ✓ διαμόρφωση θετικού κλίματος στις σχέσεις της σχολικής κοινότητας και στις σχέσεις με τους γονείς,
- ✓ ανάπτυξη μιας σχολικής κουλτούρας υποδοχής διαφορετικών μαθητών στις τάξεις και ανταπόκριση στις διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- ✓ συνεργασία των εκπαιδευτικών της Σχολικής Μονάδας.

(1 έως 4 σελίδες)

Η χρήση και η αξιοποίηση των ΤΠΕ στην διαθεματική προσέγγιση της γνώσης σε συνδυασμό με την ολιστική, προτείνεται τόσο σε διεθνές εκπαιδευτικό επίπεδο όσο και από το ελληνικό Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Το εικονικό εκπαιδευτικό λαογραφικό Μουσείο του Γυμνασίου Ιαλυσού δίνει τη δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς να εμπλουτίσουν τον παραδοσιακό τρόπο μάθησης με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών, να παράσχουν νέες, ουσιαστικές και σύγχρονες ευκαιρίες ενσωμάτωσης της Τεχνολογίας και να προωθήσουν τη διαθεματικότητα. Δίνονται στους μαθητές/τριες κίνητρα μάθησης μέσα από μία εκπαιδευτική δραστηριότητα υψηλού ενδιαφέροντος, καθώς η έρευνα και η μελέτη των αντικειμένων και η ψηφιακή τους επεξεργασία απαιτεί τη συμμετοχή τους σε επίπεδο θέλησης και γνώσης. Η διαφοροποιημένη διδακτική διαδικασία επιτρέπει κατά συνέπεια και ένα διαφοροποιημένο τρόπο μάθησης, ενώ προσφέρει στα παιδιά την ευκαιρία να σκεφτούν πιο ευέλικτα μα και πιο δημιουργικά μέσα από μία ενδιαφέρουσα μορφή διαδραστικότητας. Εισάγει τους/τις μαθητές/τριες σε μία μαθησιακή προσέγγιση με περιεχόμενο και τους προσφέρει την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με πρωτογενές υλικό (αντικείμενα), να μάθουν τρόπους κατηγοριοποίησης, να νιώσουν μικροί ερευνητές/επιστήμονες, αναζητώντας, ερευνώντας, ακουμπώντας αντικείμενα, μελετώντας πηγές με την καθοδήγηση και συμβολή των υπεύθυνων για τη δράση εκπαιδευτικών.

Με την τοπική ιστορία γίνεται μία προσπάθεια να συνδεθεί η γνώση της ιστορίας με την έρευνα σε σχολικό επίπεδο (Βώρος, 1990 ; Ρεπούση, 2000). Μέσω της επαφής με πτυχές της τοπικής ιστορίας, οι μαθητές/τριες που αποτελούν αυριανούς πολίτες, κατανόησαν ότι η ζωή τους συνδέεται άμεσα με το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον, ενίσχυσαν την προσωπική τους ταυτότητα, γνώρισαν την τοπική και την ευρύτερη κοινωνία και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη θέλησή τους να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση ενός καλύτερου παρόντος (Λεοντσίνης, 1999).

Σημαντικό επίσης είναι ότι τα λογισμικά που αξιοποιήθηκαν από τους μαθητές/τριες είναι εύχρηστα, φιλικά προς αυτούς, διδάσκονται και διατίθενται στα σχολεία, όπως ο επεξεργαστής κειμένου (Word), το λογισμικό παρουσιάσεων (PowerPoint) και το

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

διαδικτυακό περιβάλλον (Internet), (Μπέλλου, 2006).

Τα παιδιά μοιράστηκαν μεταξύ τους πληροφορίες, εργάστηκαν ατομικά μα και ομαδικά, διεύρυναν τις γνώσεις τους αυτενεργώντας καθώς αναζήτησαν πρωτογενές υλικό και πληροφορίες, έμαθαν να κατηγοριοποιούν είδη λαϊκής τέχνης, να ταυτίζουν σχήματα και διακόσμηση σε βιβλιογραφίες που τους είχαν δοθεί. Εξοικειώθηκαν με την τυπολογία, τα μέρη και τα υλικά κατασκευής των αντικειμένων. Διαπίστωσαν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ ειδών της ίδιας κατηγορίας και ασκήθηκαν στο να αναζητούν και να καταγράφουν χρήσιμα συνοδευτικά στοιχεία και πληροφορίες που αναρτήθηκαν για κάθε αντικείμενο. Γνώρισαν πτυχές της τοπικής τους ιστορίας, μοιράστηκαν συζητήσεις με ηλικιωμένα πρόσωπα που τους διηγήθηκαν τον τρόπο κατασκευής και τη χρήση των αντικειμένων, κατανόησαν την εξέλιξη διαφόρων εργαλείων από το πρόσφατο παρελθόν μέχρι σήμερα, απαραίτητων για την αποθήκευση, διακόσμηση, οικιακή χρήση, αγροτική καλλιέργεια κ.ά. Αξίζει να τονιστεί ότι δημιουργήθηκε ένα πολύ θετικό κλίμα μεταξύ των οικογενειών των μαθητών/τριών, της σχολικής κοινότητας και των ομάδων που συμμετείχαν και υπήρχε δυνατότητα να απολαμβάνουν το έργο τους από οποιοδήποτε χώρο είχε πρόσβαση στο διαδίκτυο, να το παρουσιάζουν και να ξεναγούν τους γονείς τους, φίλους και συγγενείς τους μέσα από το Μουσείο που αποτέλεσε την προσωπική τους έρευνα, μελέτη και εργασία.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

8 – Γράψτε βασικές βιβλιογραφικές αναφορές (μέχρι 1 σελίδα).

Αλαχιώτης, Σ. (2002). Για ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών θεμάτων*, Νο 7, 7-18, Αθήνα, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Αρχοντίδης, Θ., Ζυμπίδης, Δ., Παρκοσίδης, Ι., Μικρόπουλος, Τ., (2004). Το μουσείο του Οδυσσέα. Ένα αλληλεπιδραστικό εικονικό μουσείο για τη διδασκαλία της μυθολογίας στη Γ' Δημοτικού, *4ο Συνέδριο ΕΤΠΕ*, 29/08-03/10/2004, Πανεπιστήμιο Αθηνών, σ.409.

Ασωνίτης, Σ., Παπάς, Θ. (2006). *Τοπική Ιστορία, Βιβλίο Εκπαιδευτικού*, Γ' Γυμνασίου, σ.11-42.

Βώρος, Φ. (1990). «Τοπική Ιστορία», *Εκπαιδευτικά* 20, σ.33-41.

Δημητρακοπούλου, Α., Ορφανός, Σ. (2004). Σχεδιασμός φύλλων δραστηριοτήτων μαθητών για Διερευνητικά Τεχνολογικά Περιβάλλοντα στις Φυσικές Επιστήμες: Η περίπτωση σχεδιασμού Δραστηριοτήτων Μοντελοποίησης, *4ο Συνέδριο ΕΤΠΕ*, Παν/μιο Αθηνών, σ. 5-6

Νικολάου, Γ. (2005). *Διαπολιτισμική πολιτική. Το νέο περιβάλλον – Βασικές αρχές*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, σ.305-306.

Λεοντσίνης, Γ., Ρεπούση, Μ. (2002). *Η τοπική ιστορία ως πεδίο σπουδής στο πλαίσιο της σχολικής παιδείας*, ΥΠ.Ε.Π.Θ., Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, σ.41-42, 65.

Λεοντσίνης, Γ., (1999). *Ιστορία - Περιβάλλον και διδακτική τους*, Ινστιτούτο του Βιβλίου-Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα, σ.23-25.

Ματσαγγούρας, Η. (2002). Ευέλικτη Ζώνη Διαθεματικών Προσεγγίσεων: Μια εκπαιδευτική καινοτομία που αλλάζει το σχολείο. *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων* 6, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, σ.15-30.

Ματσαγγούρας, Η. (2002). Διεπιστημονικότητα, διαθεματικότητα και ενιαιοποίηση στα νέα Προγράμματα Σπουδών: Τρόπος οργάνωσης της σχολικής γνώσης, *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων* 7, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Αθήνα, σ.19-36.

Ρεπούση, Μ. (2000). Τοπικές Ιστορίες στο σχολείο, *Σύγχρονη Εκπαίδευση* 112, σ.97-108.

Φλουρής, Γ. (2002). Αναζητώντας ένα νέο πλαίσιο διαμόρφωσης αρχών σχολικής μάθησης και διδασκαλίας: επιπτώσεις στην εκπαιδευτική έρευνα, *Μάθηση και διδασκαλία: Σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις. Συμπόσιο-Επιμορφωτικό Σεμινάριο*, 18-20 Δεκεμβρίου 1998, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών, Αθήνα: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, σ.3-45.

Anderson D. (1997). Museums must recognize the needs of all users, *Adults Learning*,